

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

6. Ad vtrumque parati, & contenti exemplum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

æntur, vt bonas artes, quibus ad diuitias peruenitur, & discerent, & faciliarent.

Altera classis vehit eos, quibus cum nihil desit, perinde est, abundare, & penuriam pati. Alti enim animo impresserunt illud: *Nolite sperare in iniquitate, & rapinas nolite concupiscere: diuitia si affluant, nolite cor apponere.* Hæc paupertas non in rebus, sed in animi virtute sita, merito aurea vocatur; quia beati pauperes spiritu. Cur beati? spe, quia ipsorum est regnum calorum: immo & re, quia talibus nihil accidit, quod eos contristet. Si dat diuitias Deus, accipiunt, & gratias agunt; si aufert rursus, bene contenti sunt; immo læti sunt; & hoc ipso adhuc diuites sunt. Vel Epicuro faciente, *Honestas res est, lata paupertas. Illa verò non est paupertas, si lata est. Cui enim cum paupertate bene conuenit, diues est,* inquit Seneca. Ita constitutos esse omnes oportet, qui animo volunt esse tranquillo. Quisquis enim non potest æquè paupertatem ferre, atque opes possidere, semper in metu hæret, ne per vim aut fraudem amittat illud, in quo pacem mentis collocauit. Cui autem perinde est, vel habere, vel carere, tamquam rupes quædam immota stat, procellis vndique allisis & fractis, & circumlatrantibus duntaxat. Eiuscemodi rupes fuit ille, qui vndique & vndique dispoliatus dixit: *Nudus egressus sum de utero matris meæ, & nudus reuertar illuc: Dominus dedit, Dominus abstulit: sicut Domino placuit, ita factum est: sit nomen Domini benedictum. In omnibus his non peccauit Iob labijs suis; neque stultum quid contra Deum locutus est.* Potest ergo aliquis fieri pauper, & non peccare; potest aliquid amittere, & nihil stultum contra Deum loqui. Quare non paupertas, sed improbitas, aut cupiditas, in causa est, si quis ad inopiam redactus, aut re aliqua priuatus insanit, quemadmodum, superius vidimus, Antonium Vrceum Codrum, Grammaticum, amisso per incendium libro, insanuisse.

Ac ne Iobum tantum, grande illud patientiæ miraculum, adduci in exemplum posse existimemus, sunt alij complures, quibus perinde fuit, siue aliquid daretur, siue auferretur. Historia est insignis, quam, quia etiam pauperes, ac Religiosos præferim, non lædendos esse docet, è Venerabili Beda, prolixius transcribam. *Fuit homo quidam diues, inquit, & honorabilis, in regionibus Orientalium,*

B 3

talium, ij.

V.

Psal. 61. 11.

Matth. 5.

Senec. ep. 2.

Iob. 1. 21.

VI.

Beda lib. 2. de vita S. Patriæ

talium, cui nomen erat Daire: quem rogans S. Patritius petijt ab eo, ut
 aliquem locum daret ei, ubi monasterium construeret, & sancta Conuer-
 sationis religiosè viventibus mansionè prepararet. Respondit dives ille di-
 cens ad S. Patritium, Ecce terra coram te est. Dic ergo mihi, quem lo-
 cum desideres ad inhabitandum? Peto, inquit S. Patritius, ut illam
 altitudinem terra, qua nominatur Saileg, dones mihi ad inhabitandum,
 ut construam ibi locum ad cultum diuinum. At ille noluit dare S. Viro
 terram altam quam petierat, sed dedit illi locum alium in inferiori ter-
 ra, & habitauit ibi S. Patritius cum suis. Post aliquot dies venit Eques
 Dairi diuitis profati, ducens equum Domini sui satis opimum, ut pa-
 sceretur in herbofo loco Christianorum, & offendit Patritium talis depa-
 sio equi in loco suo, dixitq;: stulte fecit Daire mittens animalia bruta tur-
 bare locum paruum, quem obtulit Deo. At verò eques non attendit
 ista verba, sed dimisso ibi equo nocte illa discessit: Crastina verò die veni-
 ens videre equum, inuenit eum iam mortuum, reversusq; ad dominum
 suum cum festinatione dixit ei: Ecce Christianus ille occidit equum tuum:
 offendit enim illum turbatio loci sui. Et dixit Daire seruis suis: dignus
 est morte iste homo, qui reddidit nobis malum pro bono, ergo occidite eum.
 Euntibus verò seruis ad interficiendum eum dicto citius repentina mors
 irruit super Daire. Dixitq; uxor sua; causà Christiani est hæc mors.
 Eant quis citò & portentur ei beneficia nostra, & renocentur, qui excie-
 runt occidere eum. Exeuntes ergo duo Viri ad sanctum Patritium dixe-
 runt ei, Ecce infirmatur Daire, portetur illi aliquid à te, si forte sanari
 possit. Sanctus autem Patritius, sciens qua facta sunt, benedixit aquam,
 & dedit eis dicens: Ite & aspergite dominum vestrum, & equum eius hæc
 aqua. Et fecerunt sicut præcepit eis sanctus vir, sanatusq; est Daire, &
 renixit equus eius asperione aqua sancta. Venit ergo Daire ut honoraret
 sanctum Patritium portans secum aneum scyphum mirabilem ac pretio-
 sum capientem metretas ternas, dixitq; Daire ad S. Patritium, Ecce
 hic aneus sit tecum ob memoriam meam. Et ait ei S. Patritius Graza-
 gam. Reuersus autem Daire domum dixit ad suos, stultus est homo, qui
 nihil aliud vobis respondit, cum darem ei aneum vas pretiosum, præter
 solum verbum Grazagam. Addiditq; Daire dicens militibus suis. Ite
 reportare nobis aneum nostrum, quia ingratiè accepit eum homo ille. Ve-
 nerant itaq; ministri Dairi, & dixerunt Patritio: Misit nos Dominus
 noster ut reportemus ei aneum suum, quia ingratiè accepisti eum. Et illa
 vice

vice S. Patritius nihil aliud dixit prater *Grazagam*. Reportantibus autem illis interrogavit Daire servos suos dicens: quid dixit Christianus ille, quando reportastis aneum? At illi dixerunt *Grazagam*. Et ille respondens dixit: mirabilis est homo iste, qui nihil aliud dixit quam *Grazagam*, in dato, *Grazagam* in ablato. Ut video bonum est eius dictum *Grazaga*, & non malum. Reportetur ergo illi rursus aneum vas. Et remisit illi rursus scyphum argenteum dicens ei, sic tecum aneus tuus: Constans enim & incommutabilis homo es, & verbum bonum, non malum proferes. Insuper & partem illam agri, quam olim petisti, do tibi nunc, quam meliorem habeo, ut inhabites eam. Accipit ergo S. Patritius pradium optatum, & placitum sibi, & adificavit in eo monasteria, & habitationes religiosorum Virorum. In quo loco nunc civitas est *Arithmache* nominata, ubi sedes Episcopatus, & regiminis est *Hybernie*. En quam multum accepit Patritius, cui perinde fuit, siue ditaretur, siue spoliaretur: & quemadmodum Iob dixit; *Dominus dedit, Dominus abstulit*; ita Patritius, cum scyphum acciperet, *Grazagam* dixit: cum eum ammitteret, iterum *Grazagam* dixit. Utinam haec vox nobis in corde semper, & in ore esset, quam parum dolere nos ostenderemus, si aliquid nobis vel amicus, vel hostilis miles auferret? *Grazaga* enim, si bene coniicio, aliud nihil fuit, quam *Gratias ago*, quod linguae Latinae non bene gnari *Grazagam* se audivisse putaverunt. Itaque qui novit penuriam & abundantiam esse à Deo, libenter vult ex eorum esse censu, qui Patritium imitantur, *gratias agentes semper pro omnibus, in nomine Domini nostri IESU Christi, Deo & Patri*. Magnus ille est, ait Philosophus, qui fictilibus sic utitur, quemadmodum argento: nec ille minor est, qui sic argento utitur, quemadmodum fictilibus. Infirmi est animi, Pati non posse divitias: fortis, inopiam aequè, ac opes sustinere.

Ad hanc indifferentiam respexit & Psalmus illis verbis: *Diuitia si affluant, nolite cor apponere*. Ille igitur, inquit S. Augustinus, qui non habet, non ambiat; is qui habet, non superbiat. Et non dicit, nolite habere, sed cor apponere. Non enim damnat divitias, sed cor appositum, quod scilicet non expendit, sed recondit. Vtrumque igitur licet bene agere, & Croesum & Irum. Oportet, inquit Teles Pythagoricus, sicut bonum histrionem, quamcumque personam poeta imposuerit, eam decorè exsequi & sustinere: sic & bonum virum quamcumque fortuna de-

Ephes. 5. 20.

VII.
S. Augustin;
sup. Psal. 62.